

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudkyň Mgr. Moniky Chaloupkové a JUDr. Petry Venclové, Ph.D., v právní věci **žalobce Bc. P.B.**, bytem Z. š. 649, L. B., zastoupeného JUDr. Jarmilou Černou, advokátkou, se sídlem Sladkovského 484, Pardubice, **proti žalovanému Hasičskému záchrannému sboru Pardubického kraje**, se sídlem Teplého 1526, 530 02 Pardubice, v řízení o žalobě proti rozhodnutí **Generálního ředitele Hasičského záchranného sboru České republiky** ze dne 15.4.2013, č.j. MV-32791-4/PO-N-2013,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení a žalovanému se toto **p r á v o n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se včasnou žalobou domáhal soudního přezkumu v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ředitele Hasičského záchranného sboru Pardubického kraje ze dne 13.2.2013, č.j. HSPA-51-28/2013, kterým byl žalobce dle ust. § 42 odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru

příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „služební zákon“) propuštěn ze služebního poměru příslušníka hasičského záchranného sboru ČR. Žalobu odůvodnil následujícím způsobem:

Předně namítl, že žalovaný řádně nepřezkoumal zákonnost rozhodnutí Ředitele Hasičského záchranného sboru Pardubického kraje (dále jen „HZS“), když tuto povinnost má podle ust. § 190 odst. 7 zákona o služebním poměru. Z odůvodnění žalovaného rozhodnutí není zřejmé, jakými úvahami byl veden při hodnocení podkladů rozhodnutí a při výkladu právních a služebních předpisů. Odvolací orgán se nevypořádal ani s jedinou odvolací námitkou žalobce a odvoláním napadené rozhodnutí potvrdil. Přitom je nepochybné, že v řízeních ve věcech služebního poměru je třeba dodržovat základní zásady správního řízení, a to především v podobě zásady zákonnosti a zásady materiální pravdy. Žalovaný se neřídil zásadami legality, zásadou zákazu zneužití pravomoci a správní úvahy, zásady proporcionality a ochrany dobré víry, zásadou ochrany veřejného zájmu a zásadou nestranného přístupu a zásadou legitimního očekávání. I bez ohledu na obsah v odvolání žalobce bylo povinností žalovaného jako odvolacího orgánu zabývat se tím, zda je odvoláním napadené rozhodnutí služebního funkcionáře zákonné. Z tohoto pohledu žalovaný napadené rozhodnutí nepřezkoumal. Rozhodnutí žalovaného vykazuje znaky libovůle a nesoulad s právními předpisy, když služební funkcionář ve svém rozhodnutí činí závěry, které nemají oporu v obsahu spisu a provedenému dokazování. To zejména pokud se týká konstatování o jeho postupu v průběhu trestního řízení vedeného proti žalobci – „viz údaje týkající se žádosti soudu ze dne 2.7.2012, a dále konstatování o rozkazu uděleném žalobci ze strany jeho nadřízeného plk. Černožského o povinnosti doručit rozhodnutí soudu služebnímu funkcionáři“. Z těchto okolností je zřejmé, že si služební funkcionář zjišťoval informace pro své rozhodnutí mimořádný procesní rámec daného řízení, což je nepřípustné. Další námitky uvedl žalobce již v průběhu řízení před oběma orgány, přičemž tyto uvedl žalobce v žalobě pod žalobními body 1) až 3), a to následujícím způsobem:

1. Žalobce se v dané věci dovolává marného uplynutí subjektivní lhůty pro vydání příslušného rozhodnutí, neboť služební funkcionář se o rozhodnutí trestního senátu v podobě pravomocného usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání dozvěděl již dne 30.10.2012, tedy lhůta pro vydání rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru uplynula dne 30.12.2012. Mgr. Kovalčuk se opakovaně účastnil soudních jednání v trestní věci příslušníka, a to nikoliv z důvodů osobních, jak účelově uvádí ve shodě se služebním funkcionářem, ale toliko v rámci plnění služebních povinností, které souvisejí s jeho služební pozicí vedoucího právního oddělení. Je nepravděpodobné, že by neznal své povinnosti vyplývající z ust. § 45 odst. 1 písm. b) zákona o služebním poměru a svého služebně nadřízeného o učiněných zjištěních neinformoval, tím spíše, že se soudních jednání účastnil v pracovní době, když z předložených propustek je zřejmé, že pracoviště ani formálně neopouštěl ze soukromých důvodů. Mgr. Kovalčuk se zúčastnil jak hlavního líčení u Okresního soudu v Pardubicích dne 18.7.2017, tak i veřejného zasedání u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích, kde Mgr. Kovalčuk byl přítomen ve služebním stejnokroji a v rámci pracovní doby. Služební funkcionář měl vědomost o probíhajícím trestním řízení. Žalobce již v průběhu správního řízení namítl, že jednání soudu rozhodujícího v trestním řízení, zejména na jednání Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích dne 30.10.2012, kdy bylo vyhlášeno usnesení, jímž bylo trestní řízení vedené pro výše zmíněný skutek podmíněně zastaveno dle § 307 odst. 1, 2 písm. a) se účastnil plk. Mgr. Petr Kovalčuk jako služební funkcionář za žalovaného, a že tedy uvedená subjektivní

prekluzivní lhůta pro vydání rozhodnutí o propuštění počala běžet ode dne, kdy se tento služební funkcionář přítomný na uvedeném jednání soudu dozvěděl důvod propuštění, což se tedy stalo dne 30.10.2012.

2. Žalobce dále uvedl své „subjektivní přesvědčení“, že v případě ust. § 274 odst. 1 trestního zákoníku se nejedná o úmyslný trestný čin, ale o přečin, k jehož spáchání v daném případě došlo nikoliv úmyslně, ale nedbalostně. Zmíněné jednání má povahu nedbalostního trestného činu, propuštění ze služebního poměru z důvodu uvedeného v § 42 odst. 1 písm. c) služebního zákona vyžaduje, aby rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání bylo vydáno v řízení o úmyslném trestném činu. S tímto závěrem se měl vypořádat správní orgán I. stupně. Žalobce již v průběhu řízení zopakoval, že je nepřipustné, aby byl služebně postižen za jednání v situaci, kdy bylo jeho trestní řízení podmíněně zastaveno, zatímco pokud by byl případně za svoje totožné jednání odsouzen dle § 274 odst. 1 trestního zákoníku, byl by v důsledku vyhlášené amnestie prezidenta republiky zcela bezúhonný a služebně nepostižitelný. Ve smyslu základních zásad právního státu je takový závěr naprosto nepřijatelný a vykazuje známky libovůle služebního funkcionáře. Samotné ust. § 42 odst. 1 písm. c) služebního zákona je protiústavní z důvodu nerespektování presumpce neviny zakotvené v čl. 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání nepředjímá a s ohledem na čl. 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod nemůže předjímát, zda se příslušník HZS dopustil trestného činu. Citované zákonné ustanovení hovoří o „trestném činu“, nikoliv o „přečinu“. Propuštění příslušníka ze služebního poměru musí předcházet splnění dvou podmínek, tj. musí existovat pravomocné rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání vedeného pro úmyslný trestný čin a dále, že se jedná o jednání, které je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka HZS. Nebyla splněna ani jedna z těchto podmínek. Dále žalobce uvedl, že vedl vždy „spořádaný život a plně svědomitě plnil své povinnosti, ovlivnění alkoholem výrazně nepřesáhlo hranici 1g/kg a jízda nebyla spojena s jiným porušením dopravních předpisů“. Jednání příslušníka mohlo být posouzeno jako přestupek, překročení zákonného limitu bylo nepatrné. Uvedené jednání žalobce nemělo vyústit v tak citelný postih, jako je propuštění příslušníka ze služebního poměru, o čemž se ostatně zmínil i Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích, ve zmíněném usnesení o zastavení trestního stíhání. Žalobce je zařazen na funkci komisaře, jeho náplní je funkce organizace odborné přípravy, dlouhodobě je žalobce hodnocen velmi kladně. V daném případě se jedná o výraznou změnu postoje HZS, kdy by porušení povinnosti příslušníka mělo být tak závažné a zásadní, tak by byl žalobce zproštěn výkonu funkce, nebo eventuálně mu byl snížen základní tarif služebního příjmu, či by byl jinak postižen. U HZS žalobce působí 20 let, byl vždy bezproblémový příslušník, vždy byl kázeňsky odměňován. Nelze přehlédnout jeho upřímnou lítost a snahu po nápravě. Žalobce prokázal svou profesní minulostí i vysokou kvalitu svých odborných i morálních předpokladů, uvedené jednání je mimořádným vybočením, nemělo by vyústit v tak zásadní následek.

3. Služební funkcionář se nevypořádal v odůvodnění již provostupňového rozhodnutí s námitkami žalobce, když podle § 181 odst. 5 zákona o služebním poměru musí být v odůvodnění rozhodnutí uvedeny důvody vydání rozhodnutí, z jakých podkladů vycházel při rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při jejich hodnocení a při výkladu právních a služebních předpisů, jak se vypořádal s návrhy a námitkami účastníka a s jeho vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Žalobce navrhl, aby soud žalované rozhodnutí zrušil.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na svou argumentaci v žalovaném rozhodnutí a rozvedl ji dalšími závěry, mimo jiné i odkazem na trestněprávní judikaturu a judikaturu Nejvyššího správního soudu. Navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Předně je nutné zdůraznit, že podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), soud přezkouvává napadené výroky žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu tedy platí dispoziční zásada. Rozsah přezkumu žalobou napadeného správního rozhodnutí je ve správním soudnictví vymezen žalobními body, jimiž žalobce konkretizuje svá tvrzení ve vztahu k namítanému porušení zákona. Z tohoto důvodu obsah a kvalita žaloby v podstatě předurčují obsah a kvalitu rozhodnutí soudu. Přezkouvá-li soud žalobou napadené rozhodnutí nad rámec žalobních bodů, překročí rámec přezkumné činnosti vymezený v § 75 odst. 2 s.ř.s., přičemž Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) již v minulosti vyslovil, že „jinou vadou řízení před soudem“ s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé je, pokud krajský soud přezkouvá a poté zruší žalobou napadené správní rozhodnutí z důvodu, který nebyl žalobcem uplatněn jako žalobní bod. Takový postup krajského soudu je nejen popřením dispoziční zásady, kterou je ovládáno správní soudnictví, ale znamená i zásah do principu rovnosti účastníků řízení, neboť jim odnímá právo vyjádřit se ke skutkovým a právním otázkám, které vzal soud za určující pro své zrušující rozhodnutí (srov. např. rozsudek NSS ze dne 14.2.2008, č.j. 7Afs 216/2006-63). Určitý průlom do dispoziční zásady ovládající správní soudnictví představuje povinnost soudu vyslovit rozsudkem nicotnost přezkoumávaného správního rozhodnutí bez návrhu (§ 76 odst. 2 s.ř.s.) a povinnost soudu zrušit napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, přičemž tato povinnost připadá v úvahu jen v případě, kdy tato vada brání přezkoumání žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů (srov. např. rozsudek NSS ze dne 12.12.2003, č.j. 2Ads 33/2003-78, a zejména usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8.3.2011, č.j. 7 Azs 79/2009-84). Další případy týkající se možnosti tohoto průlomu stanovila judikatura jen v určitých, specifických věcech (např. prekluze v daňovém řízení, zánik odpovědnosti za přešůpek uplynutím zákonné lhůty, uplatnění zásady *ne bis in idem*, aplikace zásady „non-refoulement“, aplikace právního předpisu či ustanovení, které na věc nedopadají – avšak to jen při splnění předpokladů stanovených v judikátu NSS ze dne 28.7.2009, č.j. 8 Afs 51/2007-87, v bezpečnostním řízení týkajícím se utajovaných informací – srov. rozsudek NSS ze dne 25.11.2011, č.j. 7 As 31/2011-101). Rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 8.3.2011, č.j. 7 Azs 79/2009-84, dále judikoval, že krajský soud je oprávněn dále zrušit rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení uvedené v § 76 odst. 1 s.ř.s., tj. *ex officio*, v případě, pokud tyto vady brání přezkoumání rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, byť je žalobce výslovně v žalobě nenamítl (tj. jedná se o případy, kdy rozhodnutí není schopno přezkumu z hlediska žalobních námitek, přičemž tato vadnost a nemožnost podrobit rozhodnutí zkoumání musí být zjevná buď ze spisu či z jeho absence nebo z rozhodnutí samotného, pokud bude postrádat srozumitelnost či důvody v takové míře, že vylučuje zkoumání důvodnosti žaloby, anebo ji soud sezná na základě jiných rozhodných skutečností, jež se dostanou do jeho sféry). Konečně, dle názoru krajského soudu, výjimkou z této zásady bude i případ, kdy se bude jednat o porušení hmotněprávního ustanovení Listiny základních práv a svobod ze strany správního orgánu, které nebude předmětem žalobních námitek. Důvodem pro tuto výjimku je skutečnost, že ust. § 75 odst. 2 s.ř.s. představuje normu

procesněprávní, a pokud se bude jednat o porušení hmotněprávního ustanovení Listiny základních práv a svobod, tak je třeba připomenout, že smysl procesních norem spočívá ve vytváření mechanismů k ochraně hmotného práva. Procesní normy nelze vnímat jako samoúčelné, a tím spíše nemohou představovat překážku pro aplikaci ústavně zaručené hmotněprávní normy. Proto může v takovém případě krajský soud aplikovat hmotněprávní ustanovení Listiny základních práv a svobod i za situace, kdy žalobce tuto námitku v žalobě vůbec neuplatnil (podle rozsudku NSS ze dne 13. 6. 2008, sp.zn. 2 As 9/2008, který sice se vztahoval ke kasační stížnosti, ale lze jej argumentum a simili aplikovat i v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, neboť základní úvaha aplikovaná v tomto případě je použitelná i v tomto řízení).

Krajský soud se tedy ve smyslu zmíněné judikatury nejprve zabýval otázkou, zda existuje některá z výše zmíněných výjimek ve vztahu k aplikaci dispoziční zásady, tj. zda je dán důvod pro to, aby soud aplikoval některou z výše uvedených výjimek. V této souvislosti dospěl krajský soud k závěru, že žalované rozhodnutí netrpí vadou uvedenou v ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s., žalované rozhodnutí není nicotné (§ 76 odst. 2 s.ř.s.) a rovněž se nejedná o zmíněné další případy průlomu do dispoziční zásady. Proto se krajský soud dále zaměřil na přezkoumání žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), přičemž k nim uvádí následující závěry:

Ad1) Žalovaný na rozdíl od žalobce k počátku běhu zmíněné subjektivní prekluzivní lhůty tvrdí, že tato lhůta počala běžet až dne 7.1.2013, kdy žalobce předal písemné vyhotovení usnesení krajského soudu o podmíněném zastavení trestního stíhání výše zmíněné svému nadřízenému, přičemž Mgr. Kovalčuk nebyl vyslán na jednání soudu dne 30.10.2012 žalovaným, aby se účastnil veřejného zasedání v uvedené trestní věci za žalovaného, ale jmenovaný se zúčastnil tohoto jednání ve svém volném čase pouze jako přítel žalobce, kterému pomáhal od samotného počátku s obhajobou. To žalovaný vyvozoval zejména z vyjádření Mgr. Kovalčuka, založeného ve spise, z e-mailu týkajícího se korespondence žalobce a Mgr. Kovalčuka, z jeho předložené docházky za měsíce červen a říjen 2012 s tím, že dle evidence docházky do zaměstnání je u žalovaného vykázáno, že doba od 12:00 do 13:42 hod. není do fondu doby služby započítána. Na uvedený den jednání soudu měl Mgr. Kovalčuk schválenou propustku pro účel soukromého odchodu a navíc vyjádření Mgr. Kovalčuka považoval žalovaný a i správní orgán I. stupně za věrohodné. Navíc Mgr. Kovalčuk dle žalovaného nemá vůči žalobci žádnou pravomoc, když žalobce je zařazen na zcela jiném oddělení. K uvedené námitce uvedl žalovaný v odůvodnění žalovaného rozhodnutí tento závěr:

„Dle písemného vyjádření plk. Mgr. Kovalčuka ze dne 25.1.2013 a z příloh k tomuto vyjádření vyplývá zjištění, že jmenovaný odvolateli aktivně pomáhal s obhajobou v trestním řízení, když mu koncipoval také znění odvolání proti odsuzujícímu rozsudku okresního soudu. Plk. Mgr. Petr Kovalčuk rovněž potvrdil, že o probíhajícím trestním řízení ve věci odvolatele nijak neinformoval nadřízené služební funkcionáře, kterými byli ve vertikální linii nadřízenosti ředitelka kanceláře ředitele HZS Pardubického kraje a ředitel HZS Pardubického kraje. Informaci nepředal ani žádnému jinému služebnímu funkcionáři, neboť záležitost považoval za ryze soukromou. Danému skutkovému závěru nasvědčují i jeho pracovní listy za měsíce červenec a říjen 2012 a k nim připojené propustky k soukromému odchodu z místa výkonu služby pro dny 18.7.2012 a 30.10.2012. Jmenovaný výslovně vyloučil

možnost, že by jej k soudním jednáním vysílali nadřízení služební funkcionáři. Bc. P.B. spolupráci s plk. Mgr. Kovalčukem sice popírá, z přiložené e-mailové pošty mezi plk. Petrem Kovalčukem a Bc. P.B. však tato spolupráce jednoznačně vyplývá. Skutečnost, že plk. Mgr. Kovalčuk k jednáním docházel ve služebním oděvu je pro toto odvolací řízení nerelevantní. Služební zákon ani interní akty řízení nestanoví příslušníkům HZS ČR povinnost informovat služebního funkcionáře o skutečnosti, že byl jiný příslušník HZS ČR pravomocně odsouzen, tato skutečnost je zákonem stanovena právě příslušníku, kterého se trestní stíhání týká“. Dále žalovaný uvedl, že o výsledku trestního řízení se služební funkcionář dozvěděl až dne 7.1.2013, když žalobce svému nadřízenému předal písemné vyhotovení výše zmíněného usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání, přičemž až z tohoto usnesení mohl žalovaný zjistit a ověřit skutkové okolnosti deliktního jednání žalobce a jeho právní kvalifikaci. Jednat ve věcech služebního poměru žalobce tak mohl ředitel HZS až na základě předaného písemného vyhotovení předmětného usnesení.

Krajský soud se s výše uvedeným názorem žalovaného ztotožňuje.

Podle ust. § 42 odst. 1 písm. c) služebního zákona příslušník musí být propuštěn, jestliže bylo řízení o úmyslném trestném činu pravomocně rozhodnuto o podmíněném zastavení jeho trestního stíhání..., je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka a je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka.

Podle § 42 odst. 4 služebního zákona rozhodnutí o propuštění z důvodů uvedených v odst. 1 písm. b) – d) a písm. f) a v odst. 3 písm. c) musí být příslušníkovi doručeno do dvou měsíců ode dne, kdy služební funkcionář důvod propuštění zjistil, nejpozději však do 1 roku ode dne, kdy tento důvod vznikl.

Jak vyplývá ze správního spisu, není v něm založený jediný podklad svědčící o tom, že by Mgr. Kovalčuk na výše uvedeném jednání krajského soudu dne 30.10.2012, kdy bylo vyhlášeno zmíněné usnesení o podmíněném zastavení trestního řízení, byl přítomen Mgr. Kovalčuk jako služební funkcionář ve smyslu ust. § 42 odst. 4 služebního zákona. Naopak z jeho písemného vyjádření, založeného ve správním spisu, vyplývá, že se tohoto jednání zúčastnil ve svém osobním volnu, soukromě, nikoliv jako služební funkcionář za žalovaného. Jedná se o vyjádření ze dne 25.1.2013, v němž Mgr. Kovalčuk přímo řediteli HZS sděluje, že žádným služebním funkcionářem HZS nebyl ani ústně či písemně pověřen ani vyslán na soudní jednání dne 30.10.2012 ve věci trestního stíhání žalobce a potvrdil, že se uvedeného jednání účastnil soukromě ve svém volném čase. Poté podrobně ve vyjádření popsal důvody, proč se tohoto jednání zúčastnil. Krajský soud považuje za nadbytečné vzhledem ke zcela jasnému tomuto vyjádření se zabývat polemikou vyvolanou žalobcem, která v podstatě tento zcela jasný projev vůle Mgr. Kovalčuka zpochybňuje. Žalobce by totiž musel prokázat jiným důkazem nepravdivost tohoto vyjádření, což se mu nepodařilo. V tom případě je ale nutné respektovat obsah tohoto vyjádření, a to tím spíše, když ve spise není založen žádný jiný podklad, který by jej vyvracel. Navíc k tomu krajský soud dodává, že otázka hodnocení předchozí účasti Mgr. Kovalčuka na jiných jednáních, tj. zejména na jednáních okresního soudu, je pro posouzení uvedené otázky zcela nerozhodná, protože rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání bylo vydáno až dne 30.10.2012, přičemž právě toto rozhodnutí je pro vydání rozhodnutí o propuštění jednou ze základních podmínek stanovených platnou právní úpravou, navíc se musí jednat o pravomocné rozhodnutí. Toto usnesení nabylo právní

moci dnem jeho vyhlášení v rámci veřejného zasedání soudu dne 30.10.2012, což je zakotveno v platné právní úpravě (§ 135, § 140 odst. 1 písm. a/ a § 141 odst. 2 trestního řádu). Pro běh zmíněné lhůty bylo vzhledem k uvedeným skutečnostem tedy rozhodné pouze to, že toto rozhodnutí, jenž nabylo právní moci, bylo předáno žalobcem nadřízenému služebnímu funkcionáři dne 7.1.2013, což žalobce v žalobě ani nezpochybnil. První námitku tedy považoval soud za nedůvodnou.

Ad 2) Rovněž se námitkami žalobce týkajícími se posouzení jeho jednání jako trestného činu a otázky aplikace § 42 odst. 1 písm. c) trestního zákona se zabýval v odůvodnění svého rozhodnutí již správní orgán I. stupně. Ten správně uvedl, že skutek žalobce byl kvalifikován dle § 274 odst. 1 trestního zákona, tj. ohrožení pod vlivem návykové látky, což je obecně ohrožujícím trestním činem. Podle ust. § 14 odst. 1 trestního zákona (zákon č. 40/2009 Sb.) se trestné činy dělí na přečiny a zločiny, přičemž podle § 14 odst. 2 tr.zákona se za přečiny považují všechny nedbalostí trestné činy a ty úmyslné trestné činy, za nichž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody shodný s horní hranicí trestní sazby do 5 let. Jak v podstatě uvedl správně i žalobce, pro vydání rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru musí být splněny v dané věci dvě základní podmínky: existence pravomocného rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání týkající se úmyslného trestného činu a existence jednání ze služebního poměru propouštěného příslušníka, který trestný čin spáchal, které je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka. První podmínka byla nepochybně splněna, přičemž polemika žalobce týkající se splnění této podmínky je zcela bezpředmětná. Ze služebního poměru dle zákona o služebním poměru musí být propuštěn nejen příslušník, který byl pravomocně uznán vinným úmyslným trestným činem, nýbrž i příslušník, proti němuž bylo vedeno trestní řízení pro trestný čin spáchaný úmyslně a toto trestní řízení bylo pravomocně skončeno tzv. odklonem. Důvod pro propuštění příslušníka ze služebního poměru spočívající v pravomocném rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání pro úmyslný trestný čin není v rozporu s čl. 40 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod, podle nichž jen soud rozhoduje o vině a trestu za trestné činy a každý, proti němuž je vedeno trestní řízení, je považován za nevinného, pokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem soudu nebyla jeho vina vyslovena. Aplikací § 42 odst. 1 písm. c) služebního zákona na základě rozhodnutí služebního funkcionáře totiž nedochází k uznání viny za úmyslný trestný čin a takové opatření není činěno ani proto, že by podmíněné zastavení trestního stíhání pro trestný čin spáchaný úmyslně mělo povahu pravomocného odsouzení. Propuštění příslušníka ze služebního poměru učiněné v návaznosti na pravomocné rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání pro úmyslný trestný čin je totiž výrazem skutečnosti, že i v tomto případě, stejně jako při pravomocném odsouzení pro trestný čin spáchaný úmyslně, mělo protiprávní jednání příslušníka úmyslný charakter (srov. důvodovou zprávu ke služebnímu zákonu, dostupné na www.psp.cz). Navíc znění § 307 odst. 1 trestního řádu podmiňuje aplikaci institutu podmíněného zastavení trestního stíhání souhlasem obviněného. Jestliže tedy služební zákon upravuje důvod pro propuštění příslušníka ze služebního poměru spočívající v pravomocném rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání pro úmyslný trestný čin, má příslušník bezpečnostního sboru možnost se takovému nepříznivému následku použití odklonu v trestním řízení vyhnout tím, že s ním v přípravném řízení či v hlavním líčení nevysloví souhlas (srov. rozsudek NSS ze dne 19.10.2011, č.j. 4 Ads 94/2011-45). Tak ostatně mohl v dané věci postupovat i žalobce, což však neučinil a místo toho s použitím institutu podmíněného zastavení trestního stíhání v řízení před Okresním soudem v Pardubicích udělil souhlas. Znění § 42 odst. 1 písm. c) služebního zákona pak obsahuje

slova „*jednání, kterým trestný čin spáchal*“, ale tuto formulaci je nutné s ohledem na smysl a účel uvedeného ustanovení interpretovat tak, že se jedná o úmyslný trestný čin, pro který bylo proti příslušníkovi vedeno trestní stíhání, jež bylo pravomocným rozhodnutím pravomocně zastaveno. Opačný výklad by byl protiústavní, neboť uznat vinu za spáchání trestného činu lze pouze pravomocným odsuzujícím rozsudkem trestního soudu. Služební funkcionář tedy v dané věci neporušil zásadu presumpce nevinu ani neaplikoval protiústavní část zákona, když v návaznosti na pravomocné rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání pro úmyslný trestný čin vydal rozhodnutí o propuštění žalobce ze služebního poměru (srov. rozsudek NSS ze dne 19.10.2011, č.j. 4 Ads 94/2011-45). Rovněž byla splněna druhá zákonná podmínka, tj. že jednání, kterým byl trestný čin spáchán, je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka. Touto otázkou se dostatečně zabývaly oba správní orgány, když dospěly k následujícím závěrům:

Jak uvedl správní orgán I. stupně, tak i žalovaný, jednou z nejčastějších mimořádných událostí, kterou řeší jednotky HZS, jsou dopravní nehody, přičemž řízení motorových vozidel pod vlivem alkoholu patří podle obecně známých statistik nehodovosti mezi příčiny nejvážnějších nehod. Pokud řídí vozidlo pod vlivem alkoholu příslušník bezpečnostního sboru, k jehož základnímu poslání patří poskytování přímé pomoci občanům při mimořádných událostech, je takové jednání nutno označit za nepřijatelné, hrubě poškozující dobrou pověst bezpečnostního sboru v očích široké veřejnosti a v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka (srov. odůvodnění žalovaného rozhodnutí – č.l. 23 soudního spisu). Oba správní orgány správně konstatovaly, že z ustálené soudní judikatury plyne závěr, že množství alkoholu v krvi nad 1g/kg vždy vylučuje možnost bezpečného řízení motorového vozidla, jehož důsledkem je vážné ohrožení hodnot chráněnými trestně právními normami. Intenzita společenské škodlivosti takového jednání není nízká, ale naopak značná, když žalobce vozidlo řídil sice v brzkých ranních hodinách, avšak byl přistižen při řízení vozidla v uvedeném stavu v hustě obydlené oblasti, kde je pravděpodobnost střetu s jinou osobou nebo majetkem jiného vysoká (srov. rovněž odůvodnění žalovaného rozhodnutí). Žalobcem uváděné okolnosti, tj. že vzorně plnil své povinnosti v zaměstnání atd., nemohou na výše uvedeném závěru nic měnit, tj. nemohou odstranit rozpor jednání žalobce naplňující znaky uvedeného trestného činu s požadavky kladenými na žalobce jako příslušníka HZS. Skutečnost, že podle tvrzení žalobce „*jízda nebyla spojena s jiným porušením dopravních předpisů*“ a že „*žalobcovo ovlivnění alkoholem výrazně nepřesáhlo hranici 1g/kg*“ nemůže mít na výše uvedené závěry žádný vliv, když společenská nebezpečnost tohoto jednání je dána již platnou právní úpravou (trestní zákon) a uvedené jednání žalobce nepochybně bylo v rozporu s požadavky kladenými na žalobce jako příslušníka HZS. Na tom nic nemůže změnit konstatování soudu, který vydal zmíněné usnesení, že by jiný procesní postup znamenal mimořádně citelný zásah do života obžalovaného v podobě ztráty dosavadního dlouhodobého zaměstnání. Soud rozhodující v trestním řízení není oprávněn posuzovat tuto otázku, když úvahy soudu rozhodujícího v trestním řízení o podmínkách propuštění ze služebního poměru nejsou vůbec právně relevantní, přičemž není v pravomoci tohoto soudu o této otázce rozhodovat.

Ad 3) Námitka žalobce v této části žaloby míří proti tomu, jak se s uplatněnými námitkami služební funkcionář vypořádal v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí. Tato námitka je však zcela obecná, když žalobce zde konkrétně neuvádí, s jakými ze to konkrétními námitkami se správní orgán I. stupně a potažmo odvolací orgán nevypořádal.

V tomto soudním řízení platí plně dispoziční zásada, když žalobce byl povinen konkrétně uvést důvody svého tvrzení o tom, že se správní orgány s jeho námitkami nevypořádaly. Navíc je nutné přihlédnout k tomu, že rozhodnutí žalovaného tvoří s rozhodnutím správního orgánu I. stupně jeden celek, takže pokud se s některou z odvolacích námitek nevypořádal žalovaný, tak je nutné zkoumat, zda tuto námitku neuplatnil žalobce již v řízení před správním orgánem I. stupně a zda se s touto námitkou tento správní orgán vypořádal. Navíc, pro zrušení žalovaného rozhodnutí z tohoto důvodu (zřejmě se jedná o námitku žalobce týkající se nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu), by tato procesní vada musela způsobit nezákonnost žalovaného rozhodnutí. Ne vždy však existence procesní vady způsobuje nezákonnost žalovaného rozhodnutí.

Pro zrušení napadeného rozhodnutí soudem z důvodu vad řízení (§ 78 odst. 1 s.ř.s.) musí být splněn základní zákonný předpoklad stanovený v ust. § 65 odst. 1 s.ř.s. spočívající v tom, že napadeným rozhodnutím byla porušena práva žalobce tak, že byl žalobce zkrácen na svých právech. O takové porušení práv žalobce mající ve svém důsledku krácení na právech ve smyslu ust. § 65 odst. 1 s.ř.s. by se např. jednalo tehdy, kdyby se mohlo odrazit ve skutečném porušení konkrétních procesních práv například tím, že by s žalobcem v průběhu správního řízení nebylo vůbec jednáno jako s účastníkem správního řízení, ač s ním tak jednáno být mělo, případně tím, že by žalobci postavení účastníka řízení sice přiznáno bylo, avšak byla by mu v průběhu takového řízení upřena jeho jednotlivá konkrétní subjektivní práva determinující jeho aktivní participaci na řízení (srov. mutatis mutandis rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2006 č.j. 5 As 53/2004-96, www.nssoud.cz). V případě jiných procesních pochybení vzniklých při rozhodovací činnosti správních orgánů se pak musí jednat o takovou vadu řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. O vadu řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí a mohla by tak krátit žalobce na jeho právech se ale nejedná, pokud lze dovodit, že by výrok rozhodnutí byl stejný i za situace, kdyby k vadě řízení vůbec nedošlo (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.10.2009, č.j. 8 Afs 46/2009-46, dostupný rovněž na výše zmíněných www.strankach.cz).

Krajský soud neshledal, že by rozhodnutí správních orgánů byla nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů či pro neurčitost (§ 76 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.), když naopak tato rozhodnutí obsahují věcnou argumentaci týkající se námitek žalobce učiněných v průběhu správního řízení. Pro posouzení zákonnosti žalovaného rozhodnutí je navíc rozhodující, že byly naplněny uvedené zákonné podmínky pro vydání rozhodnutí o propuštění žalobce ze služebního poměru, přičemž na tomto závěru nemohla nic změnit žádná z žalobcem uplatněných námitek. Takový následek nemohlo mít ani tvrzení žalobce o tom (navíc poněkud nepřehledně „ukryté“ v popisné části žaloby, viz č.l. 2 – poslední odstavec žaloby), o tom, že rozhodnutí ředitele HZS vykazuje znaky libovůle a nesouladu s právními předpisy. Tvrzení žalobce o nezákonnosti žalovaného rozhodnutí a o tom, že závěry učiněné v rozhodnutí správního orgánu I. stupně a žalovaného nemají oporu v obsahu spisu, nemohou mít za následek nezákonnost žalovaného rozhodnutí, když naopak podklady založené ve správním spisu naopak poskytují oporu pro vydání žalovaného rozhodnutí (to se týká zejména výše zmíněného vyjádření Mgr. Kovalčuka a usnesení krajského soudu o podmíněném zastavení trestního řízení).

Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba byla nedůvodná, a proto ji musel zamítnout (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož neúspěšný žalobce neměl právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému soud toto právo nepřiznal, když mu žádné náklady podle obsahu spisu nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 18. prosince 2013

JUDr. Jan Dvořák v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Vladimíra Píchová